



Handläggare: Inger Rindsjö
Telefon: 08-508 04 067

Dnr 006-332-2008

Sammanträde 26 augusti 2008

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Barnomsorgspeng och allmän förskola även för treåringar

Remiss från Kommunstyrelsen, dnr 326-1399/2008

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

IngMarie Lindgren
avdelningschef

Sammanfattning

I remissen föreslås ändringar i skollagens bestämmelser så att kommunernas skyldighet ska omfatta bidrag till enskild förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg även i andra former än förskola och fritidshem. Bidrag ska även ges för egna barn i familjedaghem och annan pedagogisk verksamhet.

Vidare föreslås att bestämmelserna, om en kommuns skyldighet att ta emot barn från annan kommun i förskoleverksamhet eller skolbarnsomsorg, behöver kompletteras med en ny regel motsvarande den som finns i grundskolan.

Förslaget innebär även skyldighet för kommunen att anordna allmän förskola för treåringar.

Förvaltningen ställer sig positiv till en skollag där det eftersträvas likvärdiga villkor för såväl enskilda som offentliga huvudmän. Då förskolan ska vara till för alla barn ser förvaltningen kommunens skyldighet att anordna allmän förskola även för treåringar som en naturlig utveckling.

Bilaga: Remissen "Barnomsorgspeng och allmän förskola även för treåringar"

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för förskoleverksamhet.

Ärendet har behandlats i avdelningsgrupp den 20 augusti 2008.

Bakgrund

I budgetpropositionen för 2007 presenterade regeringen ramar för insatser avseende barnomsorgspeng, förstärkt pedagogiskt uppdrag i förskolan och förslag om avgiftsfri allmän förskola till alla barn som är tre år. I budgetpropositionen för 2008 har insatserna aviserats. Dessa syftar till att öka valfriheten och mångfalden inom förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg så att de bättre möter familjernas behov.

Sammanfattning av remissförslaget

I remissen lämnas konkreta förslag när det gäller barnomsorgspeng samt allmän förskola för treåringar. Remissen pekar även på vilka lagändringar som behövs på området. Avsikten är att genomförandet ska ske under 2009.

Ändringar föreslås i skollagens bestämmelser så, att kommunernas skyldighet att ge bidrag till enskild verksamhet ska gälla även andra former än förskoleverksamhet och fritidshem under förutsättning att kvalitetskraven uppfylls. Öppen förskola och öppen fritidsverksamhet omfattas inte. Bidrag ska enligt förslaget ges för egna barn i familjedaghem och i annan pedagogisk verksamhet, men endast för lika många egna barn som andra barn som tas emot. En utvidgning av kommunernas bidragsskyldighet till att även gälla annan pedagogisk verksamhet såsom familjedaghem och flerfamiljslösningar förväntas öka föräldrarnas valfrihet samt underlätta att besluten fattas så nära medborgaren som möjligt. De föreslagna ändringarna i skollagen ger kommunen skyldighet att lämna bidrag till båda verksamheterna då ett barn deltar i två enskilda verksamheter. Kommunens skyldighet begränsas till att lämna bidrag till som mest två verksamheter för samma barn.

Förslaget innebär ingen förändring i fråga om maxtaxan för föräldraavgifter vilken blir densamma i förskola, fritidshem, familjedaghem och annan pedagogisk verksamhet oavsett om den drivs av kommunen eller annan huvudman. Kommunernas godkännande av enskild verksamhet kommer att utgöra en garanti för verksamhetens kvalitet. Reglerna om godkännande och rätt till offentligt bidrag måste skapa förutsättningar för konkurrensneutralitet. En viktig förutsättning är därför att det ska vara möjligt att överklaga kommunens beslut genom s.k. förvaltningsbesvär.

Dessutom föreslås att skollagens (2 a kap.20§) bestämmelse om straff för den som utan tillstånd driver tillståndspliktig enskild förskoleverksamhet eller skolbarnsomsorg upphävs. Lagen har inte tillämpats sedan den infördes. Däremot

krävs att en enskild verksamhet är godkänd av den kommun där den bedriver verksamhet för att omfattas av systemet med barnomsorgspeng.

Vidare föreslås att bestämmelserna, om en kommuns skyldigheter att ta emot barn från en annan kommun i sin förskoleverksamhet eller skolbarnsomsorg, behöver kompletteras med en ny regel motsvarande den som redan finns i grundskolan. Den nya regleringen innebär att kommunen alltid ska bedöma önskemål från vårdnadshavaren i relation till om det finns särskilda skäl med hänsyn till barnets förhållanden. Dagens lagstiftning utgår från vistelsebegreppet vid erbjudande om plats i förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Enligt förslaget skulle ansvaret ligga på barnets hemkommun.

Härutöver föreslås kommunernas informationsskyldighet utökas för att gälla alla former av förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg i kommunen, såväl den med enskild som kommunal huvudman.

I remissen föreslås även att kommunens skyldighet att anordna allmän förskola utvidgas till att gälla plats i förskola från och med höstterminen det år barnet fyller tre år.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig bakom förslagen i remissen med beaktande av nedanstående synpunkter.

En ny skollag välkomnas där det eftersträvas likvärdiga villkor för såväl enskilda som offentliga huvudmän. Kvalitetskraven på enskild förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg bör stämma överens med kraven på motsvarande offentlig verksamhet.

Förvaltningen stöder förslaget att bidrag även ska ges till egna barn i annan pedagogisk verksamhet såsom familjedaghem och flerfamiljssystem. Konstruktionen har tidigare prövats där en vårdnadshavare i familjedaghem får bidrag för egna barn under förutsättning att lika många andra barn tas emot. Förslaget om ersättning även för egna barn i familjedaghem och annan pedagogisk verksamhet kommer dock medföra ökade kostnader för förvaltningen. Förslaget om kommunens möjlighet att lämna bidrag till två olika enskilda verksamheter om ett barn deltar i båda ökar föräldrarnas valmöjligheter.

När det gäller kommunens skyldigheter att ta emot barn från annan kommun är det positivt att reglerna blir likartade för samtliga verksamheter som omfattas av skollagen. Däremot kommer förslaget att försvåra förvaltningens möjligheter att ta fram realistiska prognoser för behovet av förskoleplatser. Förslaget påverkar även kommunens ekonomi varför det är viktigt att den mottagande kommunen har rätt till ersättning av hemkommunen så att det täcker kostnaderna. Dessutom behöver det tydliggöras att det inom förskoleverksamheten inte finns någon motsvarighet till skolskjuts.



Vad beträffar informationsskyldigheten om såväl kommunala som enskilda verksamheter ligger staden långt framme i det arbetet och redan idag kan medborgarna få fram information om samtliga befintliga verksamheter.

Huruvida allmän förskola från tre års ålder kommer att påverka efterfråandegraden är i dagsläget oklart. Hänsyn bör dock tas till ökade kostnader för kommunen. Utifrån det pedagogiska uppdraget enligt läroplanen och kunskapen om förskolans betydelse för det fortsatta lärandet, ser förvaltningen kommunens skyldighet att anordna allmän förskola från tre års ålder som en naturlig utveckling.
